

være i en kortere Arbejdstid at ryge Tobak i Ministeriebygningerne, hvor der er Fare ved Tobaksrygning.

Der er endnu et lille Punkt eller rettere et stort Punkt, jeg havde Lyst til at berøre, og som er noget nærmere ved Bygningsspørgsmaalet, det er et Materiale-spørgsmaal. Der staar i Anmærkningerne, hvad ogsaa det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) i sin samvittighedsfulde Granskning af Forslaget havde Øje for, at man var betænkt paa den Mulighed at anvende kunstig Sandsten til Bygningen. Jeg vil sige, at naar der nu bygges nogle af de største og, som det skulde være, for Øjet og for Brugen værdifuldeste Bygninger paa Slotsholmen, skulde vi have naturlige og ikke kunstige Sandsten, og naar vi skulde have naturlige Sandsten, skulle vi gerne, hvis det er muligt, og det er muligt, anvende dansk Materiale. Jeg har nogen Anledning til at berøre dette Punkt, fordi jeg tror, at der er lidt Fare paa Færde. Det er mig nemlig bekendt fra Finansudvalget, — jeg tror ikke, jeg begaar nogen skadelig Indiskretion ved at nævne det —, at der allerede har været Tale om til Christiansborg Slots Bygning at anvende Sandsten fra Pirna i Sachsen. Følgen deraf vilde ikke alene blive den, at man fik en beklagelig Bevidsthed om, at store Dele af disse monumentale danske Bygninger ere tyske, men det vilde ogsaa faa den Virkning, at en stor Del af Arbejdet blev tysk Arbejde, thi alle Stenene blive ikke transporterede hertil raa, men det første Arbejde, og for mangfoldige Stenes Vedkommende det hele Arbejde bliver gjort paa Produktionsstedet og er altsaa tysk Arbejde, saa man skulde altsaa have store Dele af disse monumentale Bygninger med tysk Materiale og tysk Arbejde. Det vilde jeg anse for beklageligt, og derfor har jeg været glad ved at høre, at der skal være et Sted, hvor man kan faa dansk Sandsten ikke alene lige saa god, men bedre end den Sten, der kan faas fra Sachsen. Det er et Brud ved Nekso. Det har været udnyttet tidligere, saa kom Stormfloden i 1870erne, Vandet fyldte Bruddet, og senere har det ikke været udnyttet forretningsmæssigt. Der er vel blevet taget nogle Sten, men Udnyttelsen af Bruddet har ikke været fuldstændig og forretningsmæssig. Naar man skaffer Vandet bort, vil der efter Sigende være rigeligt Materiale til, at man der kan tage Sandsten til disse store Bygninger. Og disse Sandsten, er det sagt mig af meget kyndige

Mænd, ere i enhver Henseende fortræffelige. De ere lidt rødligere end de sachsiske og ere for Øjet smukkere. De ere nok saa stærke i Bestanddelene som de sachsiske Sten, og, hvad der er meget væsentligt, de skulle være mere vejrstærke, en meget stor Fordel. (Jeg benytter Lejligheden i dette Øjeblik, da jeg kommer til at tænke paa det, til at anholde, at der i nogle Overslag bestandig staar „vejrbestandige“. Det er tysk, det hedder „vejrstærke“ Sten). Hvis man kunde opnaa denne betydelige Fordel og naa den formodentlig uden større Udgift i Sammenligning med, hvad Anskaffelsen af fremmede Sten vilde koste, og uden betydelig Udgiftsforøgelse sammenlignet med, hvad kunstige Sandsten vilde koste, vilde jeg anse det for et stort Gode. Jeg tillader mig derfor at gøre den Henstilling til Ministeren, om han ikke vil gøre, hvad han kan, for at der til disse store Bygningskomplekser kan blive anvendt udelukkende danske Sandsten og følgelig dermed ogsaa dansk Arbejde.

Emil Petersen: Det Lovforslag, vi her behandle, har to Formaal, dels at fremskaffe bedre Lokaler for Centraladministrationen dels at tilvejebringe en ny Bygning for vort værdifulde Rigsarkiv. At der trænges til udvidede Lokaler i Ministeriebygningerne, synes alle at være enige om, men de Herrer, som have talt før mig i denne Sag, have aabenbart haft et noget forskelligt Syn paa, hvorvidt Ministerens Forslag angaaende Tilvejebringelsen af en Bygning for Rigsarkivet er heldigt eller ikke. Baade det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) og det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) havde mange Indvendinger mod Forslaget, og særlig da det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds. Det gaar ofte saadan, at naar dette ærede Medlem kritiserer en Sag, gør han det med stor Skarpsindighed — det maa indrømmes ham — men tillige, har jeg lagt Mærke til, med en vis nærgaaende Udnyttelse af denne Skarpsindighed, naar det gælder Forslag af vor højtærede Trafikminister. (Ellinger: Jeg har virket for Christiansborg). Det ærede Medlem siger, han har virket for Christiansborg. Det er rigtigt. Men jeg lagde ogsaa den Gang Mærke til, at det ærede Medlem, uagtet han stemte for Christiansborg Slots Opførelse alligevel med Hensyn til hele den indre Ordning øvede en ret skarp Kritik. Jeg kan være enig med det ærede